

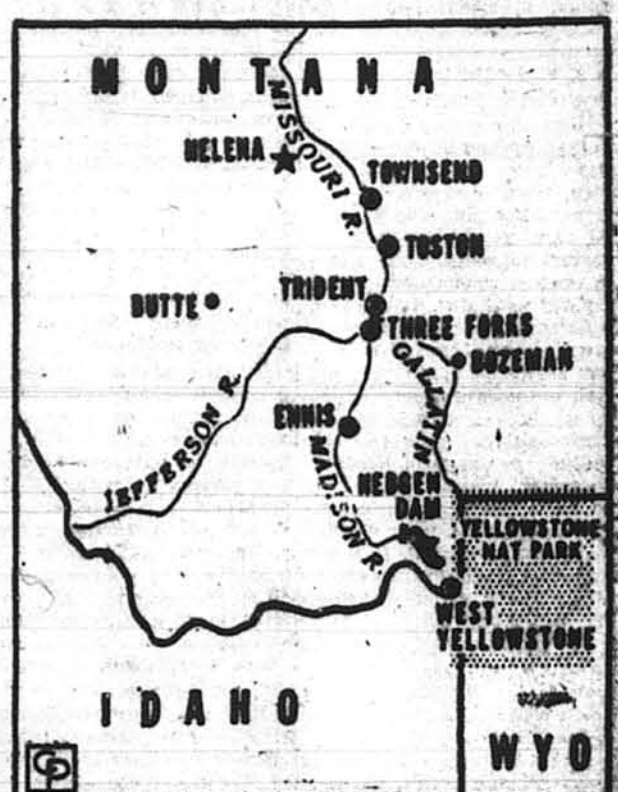
Редкація і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 YHC: HEnderson 5-8740 Тел. з Нью-Йорку: BArcly 7-4125

PIK LXVI, No. 160. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го СЕРПНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 20, 1959 Ч. 160. VOL. LXVI.

СЕНАТ ЗАТВЕРДИВ НОВИЙ МЕШКАНЕВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ

Вашингтон. — Під час свого засідання у вівторок для 18-го серпня с. р., Сенат затвердив новий проєкт мешканевого закону, що мав би змінити прийнятий востаннє Конгресом і несприйнятий президентом Айсенгавером мешканево-законопроект. Затвердження цього законопроект 71 голосом проти 24 голосів. Відбулося це голосування після того, як Сенат відкинув пропозицію групи сенаторів відкласти справу мешканевого законопроекту на повторний розгляд комісії, що у висліді ударивши до схвалення мешканевого законопроекту під час теперішньої сесії Конгресу. Пропозицію на направлення справи мешканевого законопроекту для повторного розгляду в комісії подавав сенатор Воллес Ф. Беннетт, республіканець з Юти і вона була відкинута 67 голосами проти 28. Існує можливість, що Палата Представників перегляне прийнятий Сенатом законопроект, не відкладаючи його до банково-валютної комісії і не започатковуючи нових перемовин в цій справі. Прийнятий Сенатом законопроект передбачає асигнування набагато меншої суми від тієї, що була пропонувався у висоті 1,375,000,000 доларів

ВНАСЛІДОК ЗЕМЛЕТРУСУ В МОНТАНІ ЗГІНУЛИ ДЕСЯТКИ ЛЮДЕЙ

Карта частини штату Монтана, навіченого землетрусом в дні 17-18 серпня. Головним осередком землетрусу був славний Саловстонський Національний Парк й озеро Гебена.

Вест Саловстон, Монтана. — Вночі з 17 на 18 серпня в районі області Монтана навістала серія землетрусів, у висліді чого під земними асувами і на зниклих дорогах були поховані десятки людей, що перебували або перебували на відпочинку в цих околицях. В багатьох випадках малярини відійшли від життя і на деякі місця не могли повернутися через прірви, в землі і поруйновані дороги. Кількість убитих, згідно з доповідями, перевищує вже 18 осіб, але їх буде набагато більше. Дуже багато також поранених. Особливо спустошені спричинили землетрус у Саловстонському Національному Парку, де цілі армії скель і землі засипалися попілом таборування літників і постоїв авт. Посадник міста Енніс в Монтані Чарльз Бонер оцінює кількість убитих на 50 до 70 осіб. Поранених вважають загрозованих місць землетрусів. Землетрус спричинив теж пошкодження великої грелби Гебена на ріці Мелісон і в хвилі озера Гебена зникла ціла пам'ятка секції авіації. Представник Каліфорнійського Інституту Технологій д-р Чарльз Ріхтер заявив, що, коли брати до уваги стелі Асенау і Каліфорнію, то землетрус в Монтані був одним із найкращих землетрусів на протязі 48 років ЗДА. Внаслідок пошкодження грелби була загрозва вилу вод із озера Гебена і залягати яру, в якому таборувало понад 150 осіб. В одному місці усуваються ціла половина 8,000-стополю вогнища ратунова акція.

Губ. Рокефеллер відвідав през. Айсенгавера і відбув з ним розмову

Вашингтон. — Відвідавши Нью-Йоркського губернатора Нелсона Рокефеллера в Білому Домі, що відбулося у вівторок 18-го серпня с. р., викликали багато зацікавлених коментарів у Вашингтоні, особливо ж з огляду на можливість кандидатури Рокефеллера на президенту ЗДА. Рокефеллер відвідав през. Айсенгавера у Білому Домі і відбув з ним 45-хвилинну розмову. В північній зустрічі з журналістами Рокефеллер заявив, що розмова, стосувалася здебільшого справ цивільної оборони і що інші теми і справи не мали достатнього політичного характеру. Під час свого перебування у Вашингтоні, в зустрічах з політиками і в розмовах з журналістами губ. Рокефеллер не затримував справи своєї есентуальної кандидатури у виборах 1960 року. Все ж таки, в політичних колах намагаються багато уваги і значення конференції Рокефеллера із сен. Стайшном, Голлоуєм і сен. Еммером, головами сенатського республіканського політичного комітету. Темою цієї конференції мали бути правобори у стейті Нью-Йорк, що відбулися так уже в березні 1960 року. Під час правоборів Рокефеллер мусив ужити всі сили, чим він виставив свою кандидатуру проти віце-президента Ніксона чи ні. Брайєс підтримує кандидатуру Ніксона. Головини приводом зустрічі Айсенгавера з Рокефеллером вважають такі справи цивільної оборони, бо Рокефеллер є головою комісії для справ цієї оборони при конференції губернаторів.

В п'ятницю відбудеться офіційне проголошення Гаваїв 50-им стейтом ЗДА

Вашингтон. — Президент Айсенгавер прийматиме в п'ятницю цього тижня формально Гаваї 50-им стейтом З'єднених Держав Америки. Відбудеться це проголошення 21-го серпня о год. 4-й після полудня. Цього дня през. Айсенгавер повернеться з Геттисбургу

Експлорер VI подає важливі дані про радіацію в орбіті навколо землі

Сан Франциско. — Під час річної конференції Вестері Електронік Шов, що відбувається тут, представник Лабораторії для справ міжпланетної технології д-р Джордж Е. Мюллер поінформував присутніх про важливі наукові дані, встановлені з допомогою Експлорера VI, який уже на протязі 12 днів кружляє в орбіті Землі понад її бігунами. Згідно із цими даними широкій радіаційній т. зв. пояса Ван Аллена, що простягається понад атмосферою Землі, складається із багатьох навігуючих. Найвища енергія в цій поясі вносить 200,000 електронних вольт. Ця явищеність може бути небезпечною для людини, але при відповідним охоронним прикритті існує можливість перелітати ракети з людською резею радіаційний пояс, без загрози для людського життя. Під час конференції продемонстровано контактування з Експлорером VI, що в той час знаходився в леті на висоті 15,000 миль понад Африкою.

Головний секретар УНСоюзу відвідав Бервик, Па.

Бервик, Па. — Минулої суботи, 15-го серпня с. р. головний секретар УНСоюзу, Йосиф Падок, відвідав союзну громаду в Бервику, пенсильванського стейту, яка гуртується в двох Відділах УНСоюзу, а саме у Відділі ч. 333, очоленім одним з найстаріших членів і секретарів УНСоюзу 82-літнім Іваном Боберським, естриним братом відомого організатора соціального й спортивного життя в Галіччині, проф. Івана Боберського. Увечері того дня відбулися різні збори 164-го Відділу, на яких були прийняті також деякі члени 333-го Відділу. На зборах обговорено важливі загальні й відділові справи, зокрема ж питання зв'язані зі 65-літнім ювілеєм УНСоюзу. Після доповіді гол. секретаря всі члени взяли участь у дискусії, головною метою якої було оживити життя Відділу. У висліді дискусії обрано нову

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ГЕРТЕР У САНТІАГО

Американський посол в Сантьяго Чіле Волтер Гов (праворуч) разом із державним секретарем Крістіаном А. Гертером під час однієї із перерв у працях конференції міністра закордонних справ Західної Гемісфери.

Москва знову погрожує Америці

Лондон. — Московська радіосильна передала у вівторок 18-го серпня зміст однієї із статей в останньому виданні газети — "Совєтський Флот", в якій погрожується Америці можливістю нападу совєтських підводних човнів через Арктику. В статті сказано, що совєтські підводні човни можуть перелітати Арктику, залісти до Гудсону і балістичними ракетами заатакувати Америку. В радіопередаванні зачитано ці статті погрозу, щоб "ці люди зі сма-

Нитайські комуністи продовжують погром Тибету

Калькута, Індія. — З Тибету наспіли до Індії вісті, що китайські комуністи почали новий погром Тибету, заарештувавши Панчен Ламу під закладом, що він, подібно як раніше Далай Лاما, якому пощастило втекти перед комуністичним арештом до Індії, організує збройне повстання проти комуністів. Панчен Ла-

„Хрущов зліквідував 5,000,000 українських селян...“

Американська преса, як і преса інших країн, продовжує широко коментувати недавні висвідчення совєтського диктатора Хрущова в цій країні, а в цих коментарях час від часу пригадується також і відомий уродивий погром українців в Україні. Пригадує про відповідальність Хрущова за масову ліквідацію українців подібно також в коментарі Е. Ф. Томпкінса, надрукованому в нью-йоркському „Ворлд Телеграм енд Сан" з 18-го серпня під багатомовним заголовком „Тримаймо сухим порох в наших порохівниках". Автор відкликається на заяву

Роман Придтєвич скомпонував симфонію „Мазепа“

Рочестер, Н. Й. — Цього літа, 5-го серпня, камерна оркестра Естмана під управою д-ра Фредерік Фенеліа і симфонічної творів американських композиторів виконала симфонію українського композитора Романа Придтєвича, ч. п. з. Мазепа, аллегро брілянт. Твір був прийнятий із захопленням, а український композитор мусив два рази на сцені дякувати диригентів та публіці. Музику записано на магнітну стрічку. Симфонія постоє не скомплювана, бо наш композитор працює над фіналом. Монументальний твір частинно осередований на історичних українських народних піснях, зв'язаних з особою Великого Гетьмана Івана Придтєвича відомий широким колом американської і канадської української як концертний скрипаль і композитор творів в українському стилі. Від половини двадцятих років він тішисть успіхами та признаннями американського і канадського музичного світу. Попри три концерти в Тавні Голлі в Нью-Йорку, три в Арт Інституті в Детроїті, Німбаль Голл Шингаго, численних університетів, він також відбув три трансконтинентальні концерти по Європі. Придтєвич перебував у Морей, Кентакі, де є професором музикології при Каледжі. Це

КОНФЕРЕНЦІЯ В САНТІАГО ЗАКІНЧИЛАСЬ ЗАСУДОМ ІНВАЗІЙ І ДИКТАТОРІВ

Сантьяго, Чіле. — Нагла конференція міністрів закордонних справ країн західної Гемісфери, що творять Організацію Американських Держав, закінчилася тут у вівторок 18-го серпня схваленням спільної т. зв. Сантьягівської Декларції, в якій засуджується однаковий, як диктаторський режим, так і революційний інвазія для їх поведення. Конференція тривала шість днів і була скликана спеціально для розгляду напруження в районі Карибського моря. В Декларції, схваленій великою більшістю голосів, представники 21-ї американської держави погоджуються, що „наляність анти-демократичних режимів становить порушення принципів, на яких заснована Організація Американських Держав та загрожує мирові і гармонії Гемісфери", але при цьому також стверджують, що демократичного режиму не можна накидати силою революційної інвазії іншої країни. Конференція також схвалила, що вона повинна мати відповіді повновасти для протидії таким інвазіям, якщо б вони трапилися. У зв'язку з цим схвалено окрему резолюцію, якою надається спеціальні тимчасові повновасти так званому Між-американському Мирному Комітетові Організації Американських Держав прослідкувати і посередничати в інвазіях революційерів з одної країни на другу. Хоч в резолюції не називається поименованих країн, але вона відноситься зокрема до таких країн, як Домініканська Республіка і Куба та частинно також Нікарагуа, Панама і Гаїті, в яких в останніх часах траплялися спроби інвазій повстанців. Державний секретар Крістіан Гертер, який, крім участі в спільній конференції, нараджувався ще й з кожним із 20 американських міністрів закордонних справ окремо, стверджує у заключному слові, що конференція мала „позитивний і конструктивний результат", що вона „визначила на днісе світло над проблемами, які стоять перед нами та запропонувала засоби для їхньої розв'язки", а Сантьягівська Декларція і схвалені резолюції — це „важкі документи в історії міжамериканської співпраці". В Декларції, крім зазначених проблем, затронуто також потребу тіснішої господарської співпраці між американськими країнами, праву людських прав і подібне, а в резолюції накреслено ряд напрямків для зусиль і зовнішньої політики американських країн. Юкоти після підписання Декларції та заключних промов, міністри почали вертатися до своїх столиць. Державний секретар Гертер виліз із Сантьяго назад до Вашингтону в череду 19-го серпня.

Представник Кастро приїхав по всьому

Сантьяго, Чіле. Через п'ять годин після закінчення конференції міністрів закордонних справ американських країн, що належать до Організації Американських Держав, приїхав на цю конференцію представник нового володаря Куби Фідела Кастро, його рідний брат майор Раваль Костро, який є тепер головним командантом кубинської армії та якого вважають за комуніста. Кореспонденти стверджують, що кубинського представника прийняли в Чіле дуже холодно, або радше вважали його не прийнято, він „тільки приїхав". Три члени кубинської делегації, що їх вважають радше за особисту охорону Кастро, не мали потрібних паспортів і документації і їх затримав під сторожем на лівійській Кастро приїхав без запрошення.

Комуністи посилюють свій наступ на Ляос

Віснтіане, Ляос. — В останніх днях знову посилюється наступ комуністичних партизан на це південно-азійське королівство, загрожуючи поважною „балканізацією" всього району. Комуністичні заворушення відбуваються в північній частині країни і їх ведуть

На американській виставці в Москві „розібрано" книжки

Москва. — Управління Американської Національної Виставки в парку Сокольнікі в Москві закрило минулого вівторка, 18-го липня рухомий книжковий відділ на тій виставці з тієї простої причини, що там вже мало книжок залишилось. Більшість книжок „розібрали" совєтські відвіду-

У СВІТІ

● Ген. Георгій Грінас, колишній провідник грецького підпілля на Кипрі, заявив у своїй промові до селян в області Епіру, поблизу альбанського кордону, що Греція не може довше жити під теперішнім режимом і що він готовий особисто, як треба буде, взяти вилу в свої руки.

● В Осені в Японії почався страйк 85,000 бавовняних працівників, які покинули працю, вимагаючи збільшення заробітної плати. Це перша страйк після чотирьох років страйку у Японії.

● Совєтські позички і кредити для комуністичного Китаю досягли в рр. 1950 - 1957 суми 430 мільйонів доларів. Під час першої комуністичної п'ятиріччя совєтська допомога різного виду мала вносити 1,300,000,000 доларів. Такі числа встановили на підставі американських статистичних даних. В квітні 1954 року Радянський Союз відграв важливу роль в ліквідації прототипів змови.

● Індійський уряд запропонував, щоб Ганді вів Зібрався, щоб зайнятися під час своєї мандрівки, колишньої партії, створеної після війни. В липні 1944 року Радянський Союз відграв важливу роль в ліквідації прототипів змови.

● Індійський уряд запропонував, щоб Ганді вів Зібрався, щоб зайнятися під час своєї мандрівки, колишньої партії, створеної після війни. В липні 1944 року Радянський Союз відграв важливу роль в ліквідації прототипів змови.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWS
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

ПРЕДПЛАТА: SUBSCRIPTION RATES:

На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На шість місяців	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕЗ ЗМІНИ

У деяких американських газетах підкреслюється з задоволенням, що після відвідин Ніксона в СРСР і після офіційного запрошення Хрущова Айтєнгером до ЗДА і Айтєнгера Хрущовим до СРСР, совєтська преса припинила ведення нею безглузду зневажливу кампанію проти ЗДА, як держави і країни. Останнім часом можна було навіть читати чорним по білому, що совєтська преса "змилала тон" у відношенні до ЗДА і починає стосуватися пристойні манери до всього, що американське.

Тим часом, при систематичному й уважливому перегляді совєтської преси, можна ствердити об'єктивно, що про ніяку зміну совєтського ставлення до З'єдинених Держав Америки говорити не приходиться. Напади на ЗДА в совєтських газетах може зменшитися кількісно, але не зміниться ні на волос своїм загостренням і нахабністю. Не припиняла друкувати дискримінаційні супроти ЗДА матеріали совєтська преса навіть під час відвідин Ніксона, атакуючи дуже часто й самого віце-президента за цілком вигаданим його виступи чи вислови, не зважаючи на те, що був він офіційним гостем совєтської держави.

Так, наприклад, московська "Правда", орган Центрального Комітету КПСР, надрукувавши 7 серпня на першій сторінці "послання" Кліма Ворошилова і Нікіти Хрущова до през. Айтєнгера, в яких висловлюється "прізнательність" за передані їм Ніксоном "любезні листи", в цьому ж самому числі вмістила статтю ТАСС під наголовком "Жалюгідна дійсність переверстає "розумну" машину" з ревелями про неопубліковані досі "факти лінування негрів у ЗДА". ТАСС стверджує, що, мовляв, тільки від 1955 р. було не менше, як 18 випадків лінування негрів, і що таких випадків мусило бути більше у... "віддалених районах ЗДА". Для доказу ТАСС наводить факти, які з лінуванням не мали нічого спільного. Закінчується стаття ТАСС ствердженням, що співробітники лінувалися здебільша непокараними, бо американські суди їх з-правила виправдують.

Через два дні із подібного дискримінаційного статуту проти ЗДА виступили "Ізвестія", що є органом "рад депутатів трудящих СРСР", значить, офіційним органом совєтського уряду. В числі з 9 серпня ц. р. надрукували "Ізвестія" розповідь нібито одного кол. мадярського втікача про його перебування у З'єдинених Державі Америки п. н. "Втрачені лінози". Згідно з цією розповіддю у ЗДА "добре жити тільки тим, хто має порядний масток". Цей "мадярський утікач" договорила до "того, що вся опіка над утікачами була брехнею, бо американці спроваджували втікачів спеціально для того, щоб експлуатувати їх працю.

Тон цих і багатьох інших матеріалів, друкованих у сов. пресі, доказує, що в ставленні Совєтів до З'єдинених Держав Америки не змінилося нічого. Яким забранням та дискримінаційним для ЗДА воно було досі, таким і залишилося, не зважаючи на запрошення Хрущова до ЗДА і на всі офіційні заяви в цій справі.

Характеристичним прикладом зневажливого ставлення совєтського уряду до З'єдинених Держав Америки можуть бути й виступи самого Хрущова, голови совєтського уряду і першого секретаря КПСР. Під час своєї пресової конференції, влаштованої 5 серпня ц. р. у зв'язку з проголошенням взаємних відвідин голів урядів ЗДА і СРСР, Хрущов дозволив собі зробити декілька безтактних виступів проти недавнього державного гостя СРСР віце-президента Ніксона і проти американських союзників. Згадуючи про співіснування між ЗДА і СРСР, Хрущов заявив, що Ніксон досі це слово вимовляв цілком поганю, але тепер він, Ніксон, висловлює його вже й навіть "по-русски". В подальшому, зустріч усім фактам, Хрущов, заявив, що совєтський уряд, "мас серйозні претензії до віце-президента Ніксона і особливо до американських телевізійних компаній" за те, що вони порушили договірності у справі одностороннього передавання фільмів з відкриття американської виставки в Москві і розмови Хрущова з Ніксоном. Стверджуючи це, Хрущов закінчує віце-президентів Ніксона, що він здався слово честі.

Антиамериканські виступи совєтської преси і нахабний тон виступів Хрущова доказують, що такої ж дискримінації у відношенні до ЗДА треба очікувати від Хрущова та совєтської преси під час взаємних відвідин Хрущова у ЗДА і Айтєнгера в СРСР і особливо після цих жалюгідних відвідин.

ЧОГО ХОЧЕ ХРУЩОВ В АМЕРИЦІ?

Ще коли Мікоян, а після нього Козлов вибиралися до Америки, політики всього світу ворожили: чого вони йдуть? Яка ціль їхньої подорожі? Цю загадку, що непокоїла цілий світ, розгадували всяко: Мікоян, мовляв, їде споконшати американські й капіталістичні мільйонери замовленнями, він хоче особисто побачити все в Америці, щоб потім розповісти Хрущову. Ну, а Козлов їде для того, щоб контролювати Мікояна, бо той, мовляв, може не всю правду розповісти Хрущову з того, що в Америці побачив.

І досюгочасні загадки, чому оті два і права руки московського диктатора відбували по американських містах свої петлясті рейди, залишилися незрозумілими. А втім, вона вже нікого й не цікавить. На деномному порядку стало нове питання, яке затримало всі попередні: візита до ЗДА самого "хазяїна" Совєтського Союзу.

Здавалося б, найповажніші речини світової преси погодилися в тому, що цілком Хрущова в його візиті з піднести свій особистий, а з тим і цілому СРСР престиж в очах "своїх" і чужих народів. Хрущов, мовляв, формально посівши місце Сталіна, хоче також стати з ним упорівень і фактично.

Таке припущення, звичайно, має в собі рацію, але й викликає цілий ряд інших роду міркувань.

Вже сама настирливість, з якою Хрущов доминивався, щоб його запросили, зовсім прозорі натяки, які робив він у тій справі американським дипломатам і високої ранги туристам — відомі цілому світові і сприяли підвищенню престижу московського диктатора ніяк не могли. Дипломатія Хрущова, як уже тепер виразно видно, докорінно різнилася від дипломатії Сталіна. І це, очевидно, Сталінові, який він вважав, не боявся панічно залишати кремльські мурі, мусило б заімпонувати запрошення відвідати Білий Дім. Таке ж запрошення, яке одержав тепер Хрущов наслідок своїх заходів, що дуже відповідало шантам, з успіхом характеру не престижевого, а зовсім іншого — успіхом справи, яку представляв і веде Хрущов, справи, задля якої він готовий свій особистий престиж не тільки відступити на задній план, але навіть наражити його на прикри несподіванки.

У зв'язку з тим до речі було б пригадати голосну в 1956 році візиту Хрущова до Югославії. Тоді, як відомо, сталінські наслідники, щоб заматити на комуністичному конгресі дурку, яка постола після сварки Тіта зі Сталіним, сам перший вилетів до Београду на замірення. Тоді він, в ім'я єдності держав комуністичного блоку, не завагався піти на пониження не то власного престижу вождя світового комунізму, але навіть престижу "первопрестольної" Москви. Оцей, власне, приклад і треба було б сьогодні мати на оці, аналізуючи причини приїзду Хрущова до Америки.

Віце-президент Річард Ніксон, відвідавши Совєтський Союз, своїми двома виступами вписав нову сторінку у відношення між Заходом і Сходом. Це вперше з його уст мали змогу почути совєтські громадяни голу правду, яку сорок

років приховували від них більшовики. Його слова, напевно, мали широкий резонанс в серцях багатьох українців, поляків, чехів, грузинів. Дуже ймовірно, що запалили вони не одну душу, спрагнену свободи. Не одного студента змусили призадуматися і шукати нових шляхів у житті. А передусім альянсу його слова нову силу й скріпили на душі тих, що так чи інакше рішили боротися з поневоленнями своїх народів не на життя, а на смерть.

І все ж віце-президент Ніксон вважає, що Хрущова — жата України і Мадящини, найбільшого ворога демократичної Америки — треба було дозволити як найвищого репрезентанта СРСР. Запросити для того, щоб він заїздився з Америкою, щоб зближення прилягнулося до її добробуту та її могутності, а заїздившись — змінив свою дотеперішню про неї думку, отже змінив своє до неї відношення. Якщо це справді такі були причини запрошення Хрущова, то вони аж ніяк не переконали. Вже хоч би й афері викритих пару років тому совєтських атомових шпигунів незаперечно свідчать, що в Кремлі знають про те, що діється не тільки на фабриках Форда та в банках Волл Стріт, а і в атомових лабораторіях. А що вже й казати, що ті особи в СРСР, яким про те відати належить, докладно знають і життя американських робітничих юній, і становище фермерства, і думки отців, як і звуть, людини з вулиці.

Якщо ж, запрошуючи Хрущова, малос на увазі психологічну сторону справи, його суб'єктивні погляди на речі, які можна було б змінити з поміччю американської гостинності і широти, демонстрації перед ним миролюбності американського народу, єдності його зі своїм урядом, єдності його з головними партіями у зовнішній політиці — то це все, без сумніву, річ цілкомовіт. марна, заздалегідь приречена на погану невдачу. Бо всі ті заходи неминуче розібіються об опанцеровану марксизмом-ленінізмом ментальність Хрущова — оту більшовицьку ментальність, яка, навіть з внутрішнім переконанням, змушує комуністів ствердити, що капіталізм в ЗДА гине і йде до загибелі, що американські робітники хронічно голодують, що негрів в Америці за найменшу провинку лінують і т. д. Хрущова можна пообв'язати геть по всіх містах З'єдинених Держав, можна показати йому наочно все те, з чого складаються добробут і могутність цієї країни — і він все таки непомітно залишиться при своїй думці, бо інакше був би він зрадником ідей Маркса-Леніна, відступником комуністичної релігії.

То чому ж так поривається за океан московський диктатор, чому так захоплено вітає його приїзд до ЗДА комуністична преса в цілому світі?

У новій, післясталінській дипломатії одним із найбільш дієвих засобів є особистий контакт комуністичних вождів із народами, живий показ вождів і їх слово, безпосереднє звернення до "мас". Чи цей засіб — власний винахід Хрущова, чи "геніальний винахід" колективного мозку — не (Закінчення на стор. 4-й)

ПАРИЗЬКІ ОБРАЗНИ

Париж. — Подовина серпня в Парижі відзначається пустою, яка дивує навіть парижани, що з року в рік — звикли до цієї картини. Це бо час, коли найбільша хвиля відпустоків ще не повернулася, а в той же час виїждять останні транші. Тоді кожен часовий вагас за свій обов'язок вмістив бодай одну знімкову, на якій було б показано, що на вулицях панують чужиницькі туристи, а не рідно знайма показе втомленого спексо і блуканнями американця, що мчить ноги в босоніж на площі Конкорд, майже точно на тому місці, де колись гільотина відрубала голову Марії Антуанетти...

Ніхто до того американця не має претензії, бо й парижани радо попомчили б собі ноги, коли б визнавали воду за потрібну річ. Але у Франції вода належить до речей меншої вартості. Воду п'ють, за старою приказкою, тільки жаби й малі діти, а живання її до миття також зведене до такої економії, що в магазині ванну ви знайдете у відділі, що носить майже наукову назву — гідротерапія. Во якби замість губки або звичайної рушничкової рукавиці до миття ажикати ванну, то це вже дуже вчесьна штука. Але не думайте, що у Франції ніхто не купується. В нових будинках ванна належить до обов'язкових форм будівництва, навіть на селі.

Ваканційний період в Парижі цього року доволі бурхливий, бо і з Альєром шось треба робити, і Айтєнгер шось просив Нікіту до Вашингтону у гості. А генерал де Голь не дуже згідний з тим, що виглядало б, що світ буде поділений між Америкою і СРСР на сфері впливів. Франція дуже уважно пильнує тепер свого престижу, і заява 16 американських сенаторів про їх домагаю до уряду ЗДА, щоб висував сувєтсько про покінчення альєрської справи шляхом переговорів між ген. де Голем і Ферат Аббасом, викликала дуже кутелі коментарі. Нїде бо правди діти, що ставлення в один ряд де Голь і Ферат Аббаса може вдоволати дуже діловий підхід, але й такий, що не здає собі справи з почувань франкузів. Це так, як би хотів поставити в один ряд Гертера і стейнтіпистку Громіка.

Була надія, що в альєрській справі стане шось конкретне при розмові марокканського султана з ген. де Голем. Але й сама розмова не відбулася, бо султан не міг відіти заповідженої візити через операцію. Та в Парижі припускають, що причиною відкидання зустрічі була не операція, а те, що Марокко відітало гроші від ЗДА за ліцензії на летунських баз і вважав, що покищо немає нагальної потреби договарюватися з Францією. Це тим більше, що для вського зговорення з Францією треба порушити делікатні питання відношення до альєрських повстанців.

Повстанці, безперечно, перебувають важкої часи. Велика очинувальна акція, що проходить в листому й гористому терені Оресу й Неменчі, не дала спектакулярних вислідів, бо й не могла дати. Партизани мають змогу розсипатися так, що їх регулярна армія не може знищити. Правда, викрито багато складів харчів, зброї та вся-

кого воєнного припасу й дезорганізовано всю базу, якою був цей терен з висхідними таборами та шпиталіями. Але живий сили повстанців не знищено.

Французи навчилися дечого в боротьбі з партизанами й що науку тепер використовують. Коли партизанка затягається, то в ній виникають труднощі. Але знищити її можна лише тоді, коли населення просоєне шпигунами, а цього нікий західний нарід не осягне, коли має хоч маленкі залишки расового підходу до колоніального народу. А не мають цього підходу лише москалі й тому лише вони можуть знищити партизанку, та й то завдяки своїй діяльній системі, якої не постійно нікий західний народ. І тому, що б не говорити про труднощі альєрських повстанців у Тунісі, що б не говорити про мілітарні успіхи франкузів — ті, що вже с, і ті, що будуть, годі уявити собі розв'язку альєрського питання без розв'язки політичної.

Поліздка прем'єра Дебре до Альєру, заповідана поліздка де Голя — покищо ставлять наголос на розбудову індустриї, покращання соціальних умовий і т. п., але — розуміється — в розмірах, які не можуть задовольнити всього населення. Та коли б це покращання побуту довело до найширших розмірів, то і це навряд чи задовольнить альєрців без рівночасного задоволення їхніх національних аспірацій.

На розв'язку соціальних справ в задовільному для більшшого числа населення розмірі просто не вистачає засобів, які з'їла війна і необхідність Франції модернізувати свою промисловість в обличчі реальної конкуренції європейського ринку. А внутрішні потреби також зростають. Правда, вже від кількох місяців франкузський експорт перетворився в імпор, запаси золота й девіз помітно зростають, але зростають і видатки.

На оснь цього року треба до шкіль прийняти понад 9 мільйонів учнів та студентів, тобто 21% населення Франції. В цьому велика сила, але коли в цій демографічній хвилі хочеться мати союзника, а не противника відбудови престижу країни, то треба її забезпечити школами, спортивними площами й виразом, клопами і т. п., щоб не мати діла з хуліганством, яке цього року проявляється в таких розмірах, що бере страх за дальший принцип закордонних туристів, які привозять цінні девізи.

Цього року треба нових шкіль для приблизно пів мільйона нових учнів. І то не лише шкіль початкових, але й шкіль з лабораторіями для старших; треба збільшення поємності університетів і політехнічних шкіль, бо треба інженерів. Європейська перепродація інтелекції в обличчі совєтської конкуренції стає мітом, про який говориться далеко менше, як про брак шкільних будівлях.

А про брак мешкальних будівлях вже й згадувати не доводиться, про це знає всякий з читання американських газет, в яких туристи діляться своїми враженнями з подорожі по Франції, з побуту в її готелях і т. п.

В моменті, коли пишемо ці рядки, про вище згадані про-

У ОВІТІ ЧИТАЧА

ДЕЩО ПРО ВМІННЯ ЧИТАТИ

Заголовок цієї статті здивує кожного, хто в своєму житті прочитав уже сотні книжок. А тимчасом написано чимало творів про мистецтво читання саме для таких, здавалося б, задоволюваних і довершених читачів. Автор цих творів, часто вже по скінченні вищої освіти, відкривали раптом, що вони не вміють як слід читати.

Про таке своє відкриття розказує, наприклад, американський педагог М. Адлер, опинившись у ролі вихователя на Колумбійському університеті, в творі "Як читати книжку". Думки, що їх висловив він на основі давніших дослідів фундації Карнегі про навчання в школах, скопюють саме типові фази формування читача взагалі. Отож читач формується в основному в перших п'яти роках початкової школи. У цьому періоді навчання читання проходить успішно і слідкий постійний розвиток у гору аж до пересічного читача цього рівня.

Застій, що починається по цьому періоді й триває не раз дуже довго, не означає, що дана людина дійшла вже до меж своїх читальних спроможностей, але дальший хід угоді вимагає праці над собою й більшої уваги до тексту. Пересічний читач слідкує легко за нескладним прозовим твором і має присмислити у цьому. Але, коли його сконфронтувати з згущеним викладом, що вимагає критичної думки, тоді він розгублюється. Недоскопале читання стосується не тільки трудніших текстів, але навіть звичайні прозові твори лишуються на ділі нечитаними, якщо читач не озброєний певним знанням заклад читання, про існування яких він не раз навіть не догадується.

Першу помилку робить читач, коли занурюється в текст книжки без попереднього, хоча б короткого обстеження, що являє собою твір, що його він бере в руки. Книжка має завжди заголовок, то більше, часто підзаголовок, таблицю змісту та вступ від автора чи від іншої особи. Всього цього досить, щоб виробити собі перше уявлення про книжку. Велика частина читачів не читає вступу. А на ділі такий вступ в наукових творах буває ключем до розуміння твору. У творах красномовного письменства часто подані на по-

блемі говориться мало, бо — всі на відпочивають. Всі над морем, в горах чи лісах. Жива дипломатична діяльність в зв'язку з поїздкою Хрущова до Вашингтону відбита на сторінках преси, але якось соромливо, наче б говорилося про речі, про які не слід говорити. І читають їх люди, але також так, наче б заглядали в майже нецензурні справи. Бож — ваканди вимагають по-збутися всякої сущи, всяких життєвих турбот.

Але це також міт. Люди стільки говорять про забутий під час вакандії, що починають вірити в свої слова, але нічого не забувають, бо сьогодні настали часи прозаїчності й сучасна людина просто не здібна на забутий.

О. Дяч

затку біографічні дані про автора, що є незвичайно цінне для зрозуміння світу письменника. Якщо ж с'ї вступ, він теж помічний і його поминати некорисно, хібащо читач є вже задоволюваним читачем і свідомо залишає собі читання цього вступу на кінець, щоб порівняти свої враження чи висновки з твору з думками, висловленими у вступі. Крім цього, це перше обстеження може заощадити читачеві втрату часу, коли він зорієнтується, що в творі не знайде чогось для себе цікавого чи корисного.

Вирішувати перше питання, про що пишеться в книжці і чи варто її читати, приступає читач до другого, найскладнішого завдання: повністю зрозуміти й зрозуміти чи пережити й відчувати даний твір.

Тут успіх читача залежить не тільки від великої міри саме від усвідомлення цінності твору. Задоволюваний читач дивиться на твір, як на свого роду інженерську побудову, тому він побачить його конструкцію, скелет, а крім цього, з якого матеріалу та якими технічними засобами цей твір будовався. Якщо це науковий твір, він слідкуватиме, чи закладає солідні фундаменти під чимось логічною конструкцією і чи є міцна пов'язаність між поодинокими фрагментами будови, щоб вона витримала напір критичної думки. Якщо це літературний твір, він простежить, як розгортає автор сюжет, як зарисовує характери й типи, які йому ввійшли в творі, які проблеми й ідеї заторкнені в творі.

Зрозуміння цього всього приводить до третьої фази в читанні, — до тріумфу читача. Тріумфом читача — це критична оцінка твору по докладній його аналізі. Читач може бути певний свого успіху, коли, прочитавши книжку, бачить, з чим у творі він погоджується, з чим не погоджується, а в чому не може рішиться. А це дальшим міром його задоволюваності буде, коли він зможе доказати, де автор неініформований, де зале поінформований, де несподівано у своїх думках він з амальюванням характерів, де не адекватно достатньо. Так прочитаний твір стає власністю читача, тоді він є дійсно прочитаним.

Хоч тенденцією й ідеалом було завжди, щоб читати багато, деякі великі люди, між ними Т. Гоббс, А. Шопенгауер, Ф. Кафка, радила читати не багато, але основно. Сказав Гоббс: "Якщо б в нас були стільки книжок, як більшість людей, я був би, такий недовольний як вони". А втім це річ слава і роду лектури; бо, як казав Бекон "с книжками, що їх треба смакувати; другі, що їх погіндіти; а деякі, що їх треба гнати й перетравлювати".

Іван Смоляк

ЗА ВІТРОМ...

За вітром, за бабиним літом
Летить і сонет-зграй.
Не бачать...
Останнім кінтом
Австра візую палає.
Не бачать...
Летить і відпочивіт,
В тумані — завоєв горі...
Розвинувшись на підвітрі
Зла завірюха скоро.
Закінчути і поле з води,
Хто знає, коли воскреснуть...
Я ж, млячи крила,
Ероду

не шукає би весну!

В. ЛУЧУК

Армакдо Паласіо Вальдес

ХОСЕ

Повість

З еспанської мови переклав: Богдан І. Лончина

(15)

Тереса, бажаючи за всяку ціну упевнитися в своїй підозрі, що гризла її серце, бігла вулицями містечка, розпитувала приятельок та досліджувала справу з єспритністю й здібністю, більшою ніж до свідчущий поліційний агент. Вона ствердила, що за якийсь час перед нещастям Ісавель мала довгу розмову з дурнем Руфом на березі моря. Цей факт кинув світло на темну справу. Вже не було ніякого сумніву. Учителя була тим розумом, а Руфо знаряддя, що виконала злочин. Тоді, щоб дістати на це доказ, Тереса взяла засобу, властивого її темпераменту і відповідного в такій ситуації. Вона знайшла Руфа на березі в товаристві кількох моряків, що докучали йому, і зверну-

не виїшла від тебе... ти задуриш... але до чого ти спонукав мене... Учителя це тобі порадила, правда?

Опритомівши від страху й захопчений усмішкою, дурень знавше ще досить хитрості, щоб не скомпромітувати матір свого божинця.

— Ні, сеньйоро, ні, сеньйоро, це я сам...

Тереса жадібно старалася відбукоту з нього тасмично, але надаремно. Руфо держався твердо. Моряки, яким надокучала ця справа, сказали одностайно:

— Досить, сеньйоро Тересо, лишть уже його, бо нічого нового не довідатесь!

Вдова, переконана в тому, що причиною її нещастя була Ісавель, розлючена тим, що не змогла відбукоту призначення від ідіота, побігла при- до дому своєї противниці.

Ісавель сиділа в дверях крамничі й шила. Тереса побачила її здалека й гукнула насмішливо:

— Гей, пані вчителько, шийте? Як якраз іду трошки вам допомогти.

Не знаючи, що могла Ісавель відчувати в тому голосі, що мо-

гла побачити в очах удови, коли піднесла голову, — вона раптом встала з крісла, пішла до хати і зазнула двері на засуву — все це так скоро, що Тереса не могла вже її досягти, хоч як скоро бігла. Побачивши, що Ісавель її перекинула, вона лютю штовхнула двері ногою і закричала:

— Ти ховаєшся, негіднице, ховаєшся!

Та в тій хвилині Ісавель по-явилася у вікні на поверсі і промовила з удаваним спокоєм:

— Я не ховаюся, ні, я оє тут.

Зійди вниз, сеньйоро, — сказала Тереса, приховуючи під усмішкою погрозовий тон.

— Навіщо ж тобі мене вниз? Що б я краще бачила твоє старе й хитре лице?

Що жорстоку образу вимовила вона майже приязним голосом. Відчувши колочку, Тереса випросталася і, підносячи кулаки до вікна, гукнула:

— Щоб вирвати твій гадючий язик і викинути його псам.

Цікаві глядачі обступили

вдову і виглядали з вікон сусідніх будів, з очевидним удивленням спостерігаючи трагікомічне видовище. В Родільєро сварки між жінками дуже часті. Це зрозуміло, коли взяти під увагу живу й пристрасну вдачу більшості їх. Кепська освіта і брак виховання, властиві простолюду, не лише призводять до частих сварок, але й надають їм несприятливого, гідного вигляду. Крім того сварки в Родільєро мають традиційний характер і віддавна вітшались славою в цілій Астурії. Звинувачивши від дитинства бути їх свідками і брати в них участь, майже всі жінки в Родільєро добре знають місцецтво сварки і деякі з них стають неперевершеними майстрами цієї справи. Ця майстерність не залишається в тасмичній, і тут можна почути, наприклад, таке: "Ця добре свариться; та занадто хвилюється; та забавляй кричить, але нічого не каже" — подібно, як у Мадриді обговорюють і оцінюють хит визначних промовців.

Хоч Тереса сварилася вже незліченну кількість разів,

все таки — через свою по-ричасту вдачу — не потрапила набути тієї доскопалості, що її вимагає реторика кумас: отого вміння дбрати такі образливі вислови, щоб зранити противника в серце, не виставляючи себе на небезпеку; отого піднесення чи обнищення голосу, коли треба; отого переконливого вимовування руками, отого в'дливного іронічного усміху; отого достойного відходу й наглого повороту з новою

МИСТЕЦЬ МИКОЛА БАРВІНЧАК І ЙОГО УСПІХ

В неділю, 28-го серпня п. р., в "Кутузова, Па." на Річному Фестивалі Пенсильванських Нимців, Микола Барвінчак дістав відзначення за видатну мистецьку працю.

Відзначення одержали чотири представники національних груп в Пенсильванії — п. Маріон Колман з Елліс-Коледж, Кембридж Спрінгс — відзначення "Польського Фольклору"; йона Едіт Паттерсон з Поттервилл, спеціалістка бібліотечки, якої заслугою є збірник надбавку правничої колекції з ділянки фольклору, з-поміж тих, що їх мають бібліотеки сестри; Микола Барвінчак з Майнєрвилл, Па., мистець-гравер, автор граверів про будинок життя вуглекопів в Антрацитному районі; бл. п. Петро П. Юрчак, правничо-адвокат і автор праці на тему "Словаки в Америці".

Микола Барвінчак

Д-р Алфред Шумейкер, директор Товариства Життя Національних Груп Пенсильванії, поділив семінар на дві категорії: перша — це народна культура колоніальної Пенсильванії — квіти, простирадла, іграшки і пенсильванські мистецтва; друга — це народна культура нових іммігрантів у Пенсильванії з другої половини 19-го ст.

Відзначення вручили д-р Дональд Нодер, член факультету Університету Пенсильванії, і д-р Алфред Шумейкер.

Акварелі і гравери М. Барвінчак мають не тільки мистецьку, але й історичну цінність. В своїх працях він уявляв життя вуглекопів і його уважалося одним з американців, який найкраще відтворив Антрацитний район.

Прізвище Барвінчак, граверів якого здобули собі славу в цілій Америці, є поміщене у "Хто це є в Америці" (Who is Who in America), і "Хто це є в Сполучених Штатах" (Who is Who in the U.S.). Він ілюстрував книжки Джорджія Корзона "Мамма Сетон, Слуга Божий" і "Міністраль Вуглекопської Лиги".

Микола Барвінчак проявив себе в різних ділянках мистецтва: гравери, олія, акварелі, проєкти і будова іконостасів, декорація церков, музичні композиції. Писав він теж оповідання й вірші.

Найкращим зайняттям для Миколи Барвінчак було рисування. Українського походження, народився в Пенсильванії, у вугільному районі. Родина його тісно була зв'язана з життям коледжів і життєм Церкви Східного Обряду. В підлітковому році життя мусів покинути школу, щоб допомогти родині. Як сотні вугільних коледжів, він почав вивчати олію, і небагато пішов у нутро коледжів, де, як він сам каже, викладав деревом

шахти, прокладав дорогу для візів, приготував місце для динамічних набоїв, накладала вугілля і поганяв мули. При кожній одній нагоді робив скелі з життя коледжів, і не покидала його думка, щоб повністю і повністю віддатися мистецтву. В тому ж часі Джордж Діксон, один з славних "Вісників", влаштував виставку своїх полотен в Публічній Бібліотеці в Поттервилл, що їх він малював під час свого літнього побуту у вугільному районі. Барвінчак намалював образ олійною фарбою, такою, як уживався до фарбування домів — бо іншої він тоді ще не знав, і приїхав цей образ показати Діксону, який захопив його до дальшої праці. Незабаром став асистентом Павла Давніера, мистеця європейської школи, спеціаліста від фрески. Павло Давніер став першим учителем і працевлаштував молодого артиста. Майстер виконав рисунки пером звернуло увагу маестра Давніера, який порадив ученикові зайти до граверів. Граверів — запитує Нік — "що це таке?" Давніер пояснив цілий процес роботи і не треба було довго чекати на вислід. За якийсь час молодий артист зробив граверів своєї мамі, як до її королю. В бібліотеці, в Поттервилл, п. Давніер сказав: "Ще виглядає, як правдивий Рембрандт, а я навіть сумніваюся, чи він знає, хто був Рембрандт."

Якщо він дістав цього не знав, то це тривало недовго, бо молодий Барвінчак зразу купив підручник граверування. Скоро він теж переконався, що граверів — це не така дешева форма мистецтва, однак це його не знеохотило. Коштували йому, вартість якої в тих часах мала бути понад 100 дол., зайняв на нутро коледжів, де, як він сам каже, викладав деревом

права рука, яка стільки разів ставала йому в пригоді при тяжкій шахтарській праці, і вельми спокійно працює. Він каже, що "та метода праці вимагає багато зручності і сил. Аркуш міді, що його я дістав в коледжі, служив мені як плита, а патефонова голка, вложена в держалю, служила за рилце. Плату потягнув я асфальтом, змішаним з бджільним воском і почорнив димом свічки, і зачав копіювати на плиті, голкою з віктролі, один з моїх любимих рисунків пером. Щоб зробити відбитку, я, уживаючи мою столову ложку, натирала її рівномірно притиснувши через повоскований картон, звогненний рисунковий папір, наложений на мою почорнену плиту, зробив відбитку. Все було мені першу відбитку. Все було серпінням разом шпательнями, щоб запобігти посушення паперу."

Мой приятель — мистець — оповідає він далі — вправді, деякі мої гравери на вугільну виставку на Вашингтоні сквері у Нью-Йорку. Однак мої образи звернули на себе увагу щодо свого дня цієї восьмидесяти виставки. А причиною аського будинок мого столу, якого я все ще працюю. Все ж таки наприкладі півтора дня — так мені сказав — продано було більше моїх образів, як будинок мистеця протягом цілої виставки. Цікаше, це була моя шоста плита, що зробила мені першу нагороду."

У виставці виставки на Вашингтоні сквері, він побачив, що мусів мати пресу. І знову різні частини і відпади, що їх понахолодили у коледжі, стали йому в пригоді. Між іншим цю пресу уживав він ще і сьогодні. Він пояснив, що для кожної відбитки, зробленої на пресі, треба за кожним разом окремо погати плиту чорнилом, щоб досягнути ефекту, який називається відбиткою. З однієї плити можна зробити около 30 відбиток.

Спочатку він не орієнтувався у вартості своїх граверів, і коли випадково помазав почорненим пальцем свою першу пробу відбитку, не хотів її продати, уявляючи її за пошкоджену. Пізніше купив її один вугільний потенціал, заплативши \$25 — саме за цю відбитку брудного пальця.

З цього часу Барвінчак брав участь у виставках в Музеї модерного мистецтва в Ваті, в Національній Галерії, Гренд Сентрал Палес у Нью-Йорку; теж у Оггенсфелд, Мейн, в Мільно — Італія, в Штокгольмі — Швеція, як теж на Всесвітній Виставці в Шикаго, Національній Галерії і Східноєвропейській Інституції у Вашингтоні закупили його граверів. Виставлені вони у різних місцях у Філадельфії, в Публічних Бібліотеках: Каллім'язу,

Перша зустріч у Відні з земляками

Співробітник мюнхенського радіо "Свобода", Іван Максимець, відвідав Відень з нагоди міжнародного фестивалю молоді. Ось його враження із першої зустрічі з молодими земляками, що брали участь у фестивалі:

Наших земляків, що приїхали на Світовий Фестиваль Молоді, дуже легко впізнати на вулицях Відня. Скромні й поважні обличчя. Дівчата з невідфарбованими устами і з завичайною домашньою зачіскою, якої в Європі по великих містах уже не носить.

Але найбільше наша молоді відрізняється від молоді Європи та й цілого світу своїм одягом, а особливо взуттям. Навіть негри з африканських держав стоять з цього погляду рідше до європейців, ніж наша молоді. Негри-африканська молоді власне не відрізняється одягом від європейської, хіба лише тоді, коли одягає національне вбрання. Наша ж молоді уся одягнена на європейський кшталт, але як?

Ще на хлопцях недоліки одягу якось сходять: широчина невиправдані штани, піджаки і старомодні черевики, білі звичайні сорочки, а цю гарну погоду — самозрозуміло, з розсіпаними коврицями.

Але з дівчатами нашими гірше. Такі присміли й розумні обличчя, а так мало державки, щоб ці обличчя відповіли оздобити. Ні одного гарно вишито вбрання. А про черевики й говорити не приходиться: куди гірше, ніж у хлопців!

Все це, на жаль, виворює у нашої молоді комплекс меншовартості, і вона поводиться, як ота шевченківська сирітка, що не могла на Великдень похвалитися перед сусідніми дітьми новим вбранням.

Міш, та Гейзелтон і Поттервилл, Па.

Багато дечого навчився він, порівнюючи свої праці з творами інших мистців і сам каже, що, щоб стати мистцем у повній розумінні того слова, треба багато дечого навчитися і добре над собою попрацювати.

Недавно він і його старий учитель Павло Давніер створили спільку, і тепер спільно малюють і декорують церкву — обидва поробивши значні студії в ділянці церковного малярства.

Н. П.

"ПРОЩАВАЙТЕ!" — СЕРПНЕВЕ ЧИСЛО "ВЕСЕЛЛИ"

Серпневе число "Веселли" має характер переходовий, на чому на грані двох важливих одій у житті дітей-школярів: з одного боку це веселе, безжурне дозвілля на лоні природи у таборі, вакаційних оселях на фермах, з другого — пора кликають до улюблених вакаційних місць і лісових прилегла "прощайте!", бо в перспективі початок нового шкільного року, початок нової праці, трудові змагання. Цей переходовий час а рахує серпневого числа "Веселли" знаменитий скоплений у вірші Романа Заводовича "Прощайте!".

Вакаційний тематичний примісний це такі матеріали: В. Самійленко "Вечірня пісня", Л. Полтава "Сидіть котик на воротах", дитяча пісенька з музикою В. Безкорової, веселий віршик С. Гордицького "Над річкою" з ілюстрацією Е. Козака, превеселі вакаційний пригоди Чан-Чалана (слова й ілюстрації Е. Козака), "Пригода з котом", що є про дозвілля. "Щоденник школярки Мілочки" Г. Чернів (ілюстр. Е. Козака).

З дитячим життям на лоні природи тісно пов'язаний, природознавчий цикл матеріалів, який відкривав вступна ілюстрація Петра Холодного "Літній ніч над річкою". Сюди належать: природознавче оповідання Л. Персидської п. н. "Ефемериди — одиодівки" (ілюстр. П. Холодного), віршик М. Шербака "Чим хвалилися птахи" та розділ із "При-

мене вернутися, бо як би було чим, відразу взялися б. Неправда! — гукають усі.

А я вам доведу. Ось у мене в руках український емігрантський часопис. Візьміть, почитайте!

— Нам нічого там читати! — Ні, с! Навіть ворога треба вичити. Так же вчив навіть Ленін. Він видав в СССР книжку чорносотенця Шульгіна, що й передмову написав — "Треба у ворога вчитися". От і ви почитайте. Може емігрант не такі страшні вороги, як вам в СССР кажуть. Натє, беріть газету!

Ніхто не бере.

— От бачите. Ваше начальство хитре. Воно заборонило вам ходити поодинокі, бо як би ви ходили поодинокі, то ви не боялися б і були б між вами такі, що напевно ризикували б узяти газету і потихоньку прочитали б її. Бо ж я добре знаю, що вам притаманна цікавість і бажання пізнавати невідоме. Але ви боїтеся, властиво зле кажу: партія боїться за вас, що б ви не дихнули свіжим повітрям.

Відходжу з почуттям симпатії до цих молодих людей, з почуттям гніву супроти злочинного режиму.

(Мюнхенське Радіо "Свобода").

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Вийшов з друку спеціальний бюлетень ВУАН у США, присвячений пам'яті першого і незмінного Президента Академії проф. д-ра Михайла Олексійовича Ветухова. У бюлетені наведено портрет Покійного, матеріали до його біографії і бібліографії наукових праць, огляд преси з нагоди смерті М. О. Ветухова та інші матеріали. Бюлетень ч. 20 видано мімографічним способом. Ціна \$1.00. Замовлення надіслати на адресу:

THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE U.S.A., INC. 11½ West 26th Street NEW YORK 10, N. Y.

лене й темно-червоне полотно з золотом тисненими написами й орнаментом різними "Веселли" 1957-58. Оправлені річниця "Веселли", це прекрасна настільна книга, окраса не тільки дитячого книжкового збору, але й бібліотеки кожного дому, кожного вихователя, вчителя, школи, молоді, чий виховний організм, це циклом пов'язується вірш Д. Пребрате джерело високоякісної лектури для дому й школи, для виховно-навчальної праці й розваги.

Ціна окремого річниця 6.00 доларів. Замовляти в емігрантській "Свободі" 81-83 Гренд Стр., Джерсі Сіті 3, Нью-Джерсі.

В. В.

Ділимося сумною вісткою, що в поведілок, 17-го серпня 1959 року відійшов від нас у Вічність НАШ НАДРОДОУЧНИЙ МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО,

бл. п. Проніп ПОЧТАР

Покойний народився 17-го вересня 1885 року, в Лодзі, Зах. Україна. Була довголітнім членом Т-на "Дністер", 361 Відділ УНСОЮЗУ. Тіло Покойного знаходиться в Scanlon Funeral Home — Prompton Plains, N. J. ПОХОРОНИ відбудуться в П'ЯТНИЦЮ, 21-го СЕРПНЯ 1959 р., в год. 9:00 раню, з похоронного заведення до української греко-католическої церкви св. о. Миколая в Піннебурі, Н. Дж., а описла на St. Michael's кладовище в Lodi, N. J. Горем прибиті:

МЕРІ — дружина
ЯРОСЛАВ — син
АЛЕКСАНДРА — донька
МИХАЙЛО — зять
МИЛА — невістка
ПАВЛО, ІЛЕНА, РИЧАРД — внуки

Trident Savings and Loan Association of Chicago, Illinois

ПОШТОВА СКРИНКА Є
БАНКОВОЮ ФІЛІЄЮ ДЛЯ
ОЩАДНОСТЕЙ "ТРАЙДЕНТА"

\$10,000.00

ЧЕРЕЗ ФЕДЕРАЛ СЕРВІС ЕНД ЛОВН ІНШУРЕНС КОРПОРЕШН

ВАШІ ГРОШІ Є ВСЕ ОБЕЗПЕЧЕНІ

ДІВІДЕНДИ ВИПЛАЧУЮТЬ ПЕРВІНО 15 КВІТНЯ І 15 ЖОВТНЯ

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1825 West 54th Street, CHICAGO 8, ILLINOIS Tel: FRanklin 5-2220

ДОКІЯ ГУМЕННА

ХРЕЩАТИЙ ЯР

(Квіт 1941-48)

РОМАН — ХРОНІКА

488 стор. у твердій опраді.

Ціна \$4.50.

Замовляти:

"СВОБОДА"

P. O. Box 346,

Jersey City 2, N. J.

Увага!

Лінколн, Денвер, Омага, Кензас Сіті, та Ст. Джозеф

в стейт:

НЕБРАСКА, КОЛОРАДО, КЕНЗАС

І МИЗУРІ.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

повідомляє ВІП. ГРОМАДЯНСТВО

міст:

ЛІНКОЛН, ДЕНВЕР, ОМАГА, КЕНЗАС СІТІ

та СТ. ДЖОЗЕФ,

що

від 15-го до 30-го серпня

1959 р.

п. Микола ДЕРБУШ

організатор УНСОЮЗУ

буде перебувати в цих місцевостях у поданому порядку та вестиме там організаційну працю.

Увага!

Лінколн, Денвер, Омага, Кензас Сіті, та Ст. Джозеф

в стейт:

НЕБРАСКА, КОЛОРАДО, КЕНЗАС

І МИЗУРІ.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

повідомляє ВІП. ГРОМАДЯНСТВО

міст:

ЛІНКОЛН, ДЕНВЕР, ОМАГА, КЕНЗАС СІТІ

та СТ. ДЖОЗЕФ,

що

від 15-го до 30-го серпня

1959 р.

п. Микола ДЕРБУШ

організатор УНСОЮЗУ

буде перебувати в цих місцевостях у поданому порядку та вестиме там організаційну працю.

Промісимо місцеві Відділи УНСОЮЗУ, їх уряди, та все Союзове Членство допомагати п. м. ДЕРБУШОВІ в його відповідальній праці. Все місце Громадянство закликає скористати з побуту нашої досвідченої організатора в цьому терені та забезпечити в УНСОЮЗІ в статті ювілейними членами нашої найстаршої, найбільшої та найбагатшої братської-забезпеченої Установи у вітальному світі, в 65-ліття її існування та корисної національної і забезпеченої праці для рідного громадянства.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Українська Вільна Академія Наук у США

ВИЙСЬОВ З ДРУКУ СПЕЦІАЛЬНИЙ

Бюлетень УВАН у США,

присвячений

пам'яті першого і незмінного Президента Академії

проф. д-ра Михайла Олексійовича ВЕТУХОВА.

У Бюлетені вміщено портрет Покійного, матеріали до його біографії і бібліографії наукових праць, огляд преси з нагоди смерті М. О. Ветухова та інші матеріали.

Бюлетень ч. 20 видано мімографічним способом. — Ціна \$1.00. — Замовлення надіслати на адресу:

THE UKRAINIAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN THE U.S.A., INC.

11½ West 26th Street — New York 10, N. Y.

ТРАДИЦІЙНИЙ СЕРПНЕВИЙ ФЕСТИВІЛ — РІСНІС

1-го ВІДІЛІ ООЧСУ — в НЮАРКУ, Н. Дж.

— відбудеться —

в неділю, 23-го серпня 1959 р.

на площі церкви св. Івана Хрестителя WHIPPANY, N. J. — Route No. 10.

ОРКЕСТРА — Богдана ГІРНИКА.

ПОЧАТОК — в год. 1:00 по полудні.

Вступ — \$1.50.

Нагорода на номеровані квитки вступу — світової марки Blaupunkt — "Portable Radio 'Akord'" — FM, AM — вартості \$99.95.

Запрошуємо Українське Громадянство на зустріч з Приятелями, Знайомими та на відпочинку і дозвілля.

КОМІТЕТ

НОВА КНИГА

У ВИДАННІ УНСОЮЗУ!

д-ра Кларенса А. МЕННІНГА

„ГЕТЬМАН УКРАЇНИ

ІВАН МАЗЕПА”

КНИГА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ, МАС 234 СТОРІНОК

ГА ОХОПЮЄ ЦІЛЕ ЖИТТЯ ВЕЛИКОГО ГЕТЬМАНА.

Ціна — \$3.50

Замовлення слати:

“СВОБОДА”, 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

His mother has big dreams for him. She sees him as a doctor, a lawyer, or a merchant chief. Or maybe a missionary, a scientist, or a Congressman. Who knows?—maybe even President of the United States!

In her eyes there's no limit to what he could do. And maybe there isn't—in a world at peace.

There is a way—a very important way—the average citizen can help promote peace. It's by investing in U. S. Savings Bonds. Think about this:

Peace costs money. Money for military and industrial strength to keep the peace. Money for science and education to help our children learn how to make peace lasting. And money saved by individuals—by you—to keep our economy strong.

Help Strengthen America's Peace Power

Buy U.S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for the advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, The Advertising Council and The Ukrainian National Association and Ukrainian Daily "Svoboda"

ЧОГО ХОЧЕ ХРУЩОВ В АМЕРИЦІ ?

християнські каплиці, а саме: католицька й англійсько-епіскопальна. Жиди мають теж і свій маленький дім молитви з рабином. Католики, щодня, о годині 8 вранці, беруть участь

Нові книжки

ЧИ ВИ НЕНАВИДИТЕ
СИВЕ ВОЛОССЯ?

Mr. & Mrs. FRANK TARAND
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla.—Tel.: Plaza 8-107

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ,

Jersey City, N. J.

Уважно оглядаючи труп	Почулося тихо
мавпи, Тарзан нагло почув	чанія і sameць ти
шелест в корчах.	нувся в атаку.

торляне ри-	Мавполю
арюки ки-	тежени. (
	ний від

ць був скаже-
ний смерті тварюки.

Уважно оглядаючи труп	Почулося тихо
мавпи, Тарзан нагло почув	чання і самець ти
шесте в корчах.	нувся в атаку

торляне ри-	Мавполю
арюки ки-	тежени. (
	ний від

ць був скаже-
ний смерті тварюки.

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.

© 2004 Blackwell Publishing Ltd *Journal of Internal Medicine* 255: 211–218